

Wrap-up van de 4^e KIA ThemaTiendaagse

Overzicht van alle activiteiten met verwijzingen naar webinars,
verslagen en tips!

kia.pleio.nl/thematiendaagse

De Aftrap van de KIA Thematiendaagse, e-depot de grenzen vervagen

KIA Thematiendaagse presenteert: van stand-alone naar ketendenken, sesam open u en 25 jaar E-depot

Bij het Nationaal Archief is de aftrap gehouden van de thematiendaagse. Met een goed gevulde foyer heeft de Algemeen Rijksarchivaris Afelonne Doek het evenement geopend met een betoog over het gemeenschappelijk belang van een e-depot. Dat dit een instrument is en geen doel op zich en hoe je van een afdwingende archiefsector naar een samenwerkingsvorm komt.

Vervolgens heeft Jaap Haenen ons meegenomen in de wereld van metadata welke de schatkamers openen naar onze data. Met daarbij het belang om te komen tot een samenhangend stelsel en implementatie van (een paar) standaarden. Dat de overheid hierin voor een grote uitdaging staat is ook hier weer een gemeenschappelijk belang.

Ter afsluiting heeft Remke Verdegem van het Nationaal Archief de aanwezigen meegenomen in 25 jaar e-depot. Dat het e-Depot zich heeft ontwikkeld van een stand alone applicatie met het accent op duurzaam bewaren naar een schakel in de gehele informatieketen met als doel het garanderen van de duurzame toegankelijkheid van digitale informatie. En dat doe je samen.

[Kom naar KIA en bekijk deze presentaties](#)

Webinar: het standaardiseren van de uitwisseling van raadsinformatie.

Jan Kuipers (Regionaal Archief Tilburg) en Léon Masselink (Regionaal Archief Rivierenland) gaven een boeiende en toelichting op het initiatief om een standaard op te stellen voor het vastleggen en uitwisselen van raadsinformatie, zoals videotulen.

Met behulp van mentimeter was het interactief en op de vraag of deelnemers interesse hebben om praktijkervaring op te doen met de 'ORI XSD', werd door de deelnemers positief gereageerd.

Organisaties die interesse hebben kunnen zich melden bij lmasselink@rarivierenland.nl of jan.kuipers@regionaalarchieftilburg.nl

De presentatie en het webinar zijn terug te vinden op [Het standaardiseren van de uitwisseling van raadsinformatie - KIA \(pleio.nl\)](#)

Webinar: Digitaal overbrengen in de praktijk – hoe doe je dat?

Digitale overheidsinformatie overbrengen brengt nieuwe uitdagingen met zich mee, want bits en bytes vragen nu eenmaal een andere aanpak dan papier en perkament. Nog meer dan vroeger zijn een goede voorbereiding en organisatie hiervan van cruciaal belang.

Gelukkig kunnen we leren van overheidsorganisaties en archiefinstellingen, die de voorbije jaren met pilots en projecten ervaring hebben opgedaan. Het Nationaal Archief (NA) heeft vijf daarvan gebundeld in de [nieuwe handreiking Digitaal overbrengen in praktijk](#).

Deze praktijkvoorbeelden worden voorafgegaan door een theoretisch kader, de randvoorwaarden en een plan van aanpak.

- In het webinar lichtte **Corinne Boeijinga** (implementatiemanager bij het NA) toe hoe de handreiking helpt bij de voorbereidingen.
- **Peter Stoop** (informatie adviseur van het West-Brabants Archief) deelde tips en trucs uit zijn eigen praktijkervaringen en aansluitend ging
- **Kirstie van de Rijdt** (projectleider digitale archiefdiensten bij het NA) in op de leerpunten bij de eerste overbrengingen van websites, namelijk die van De Nederlandsche Bank.

De presentatie en het webinar zijn terug te zien op [Digitaal overbrengen in de praktijk - KIA \(pleio.nl\)](#)

Webinar + live podcast Het e-depot van morgen?

Deskundigen uit het werkveld gingen met elkaar in gesprek gegaan of het E-depot nog wel toekomst heeft. Live met elkaar in discussie gaan over een onderwerp als het E-depot, daar waren wel deskundigen voor te vinden. Sebo Boerma (Leerhuis Informatiehuishouding / RDDI) en Eric Kokke (Leerhuis Informatiehuishouding / KNVI) gingen in gesprek met Emile de Maat (Justid), Remke Verdegem (Nationaal Archief), André Plat (VNG) en Roland Bisscheroux (Waterlands Archief) om hun ervaringen, meningen en suggesties te bespreken. De podcast was live te volgen via een webinar waar z'n 145 deelnemers aanwezig waren.

Wat al snel in de discussie centraal stond was:

- of het e-depot niet juist een e-service zou moeten zijn. Nu zien we dat overheidsorganisaties onvoldoende samenwerken en soms hetzelfde wiel opnieuw aan het uitvinden zijn.
- We zouden tevens af moeten van het omzetten van papieren processen naar digitale. Het is juist op een geheel andere wijze kijken naar de rol van het e-depot en je eigen dienstverlening en welke automatiseringsslag gemaakt kan worden. Nu wordt soms dezelfde data 40 keer 'omgeslagen' waar alleen menselijk handelen aan ten pas komt.
- Daarbij komt ook nog het belang van duurzaamheid, waarbij duurzaamheid met gegevensdragers is niet zozeer het probleem, het versnipperen van data wel.

En voor de aanwezigen het door hadden was de tijd voor de podcast alweer voorbij, maar de discussie leeft zeker voort. Wil je mee discussiëren? Plaats dan een discussie of blog in de [groep E-depot binnen KIA](#).

[Wil je de podcast terugluisteren, kom naar KIA](#)

KIA Thematiendaagse: Strategische vragen achter informatiewetten

Overzicht doelstelling informatiewetten

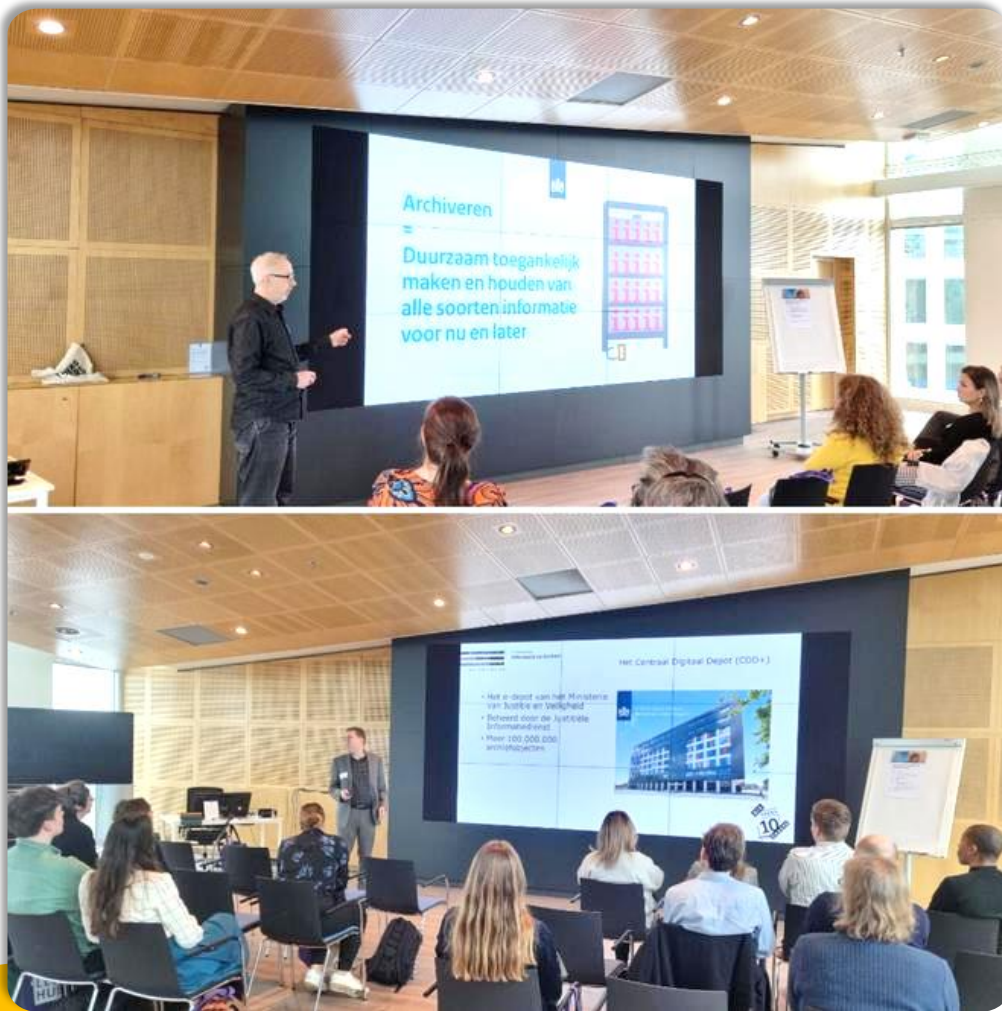
- Archiefwet:** Het waarborgen van het behoud en de toegankelijkheid van overheidsarchieven als cultureel erfgoed, voor huidige en toekomstige generaties.
- Omgevingswet:** De Omgevingswet streeft ernaar om alle regels voor de fysieke leefomgeving in Nederland te vereenvoudigen en te integreren, om zo duurzame ontwikkeling, een veilige en gezonde leefomgeving en een efficiënt gebruik van de ruimte te bevorderen.
- Wet digitale overheid:** Het bevorderen van de digitale toegankelijkheid en veiligheid van overheidsdienstverlening, door kaders te stellen voor digitale identificatie en toegangsbeheer.
- Wet hergebruik van overheidsinformatie:** Het faciliteren van economische en maatschappelijke waardecreatie door het hergebruik van overheidsgegevens te stimuleren onder duidelijke voorwaarden.
- Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer:** Het moderniseren van de communicatie tussen overheid en burgers door elektronisch verkeer te bevorderen, met als doel de efficiëntie, toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid van overheidsdiensten te verhogen.
- Wet open overheid:** Het verhogen van de transparantie van overheidsinformatie om de democratie te versterken en de betrokkenheid van burgers bij het bestuur te vergroten.

KIA Thematiendaagse presenteert webinar: Strategische vragen achter informatiewetten

Er bestaan meerdere wetten die inhaken op het verwerken van informatie door de overheid. Denk aan de Archiefwet, de Woo, de Omgevingswet, Wet Digitale Overheid, Wet hergebruik van overheidsinformatie en Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer.

Maar hoe zie je door de bomen het bos en hoe pak je dit als informatieprofessional strategisch aan? Tijdens dit webinar wordt je meegenomen in de vijf strategieën om grip te krijgen op de informatiewetten en wat de impact is op de organisatie.

[Wil je het webinar terugkijken of informatie downloaden, kom naar KIA](#)

Ontmoet & Leer

Ben jij nieuw binnen het vakgebied informatiehuishouding bij de overheid? En wil je andere nieuwe collega's ontmoeten en ook wat bijleren over het vakgebied?

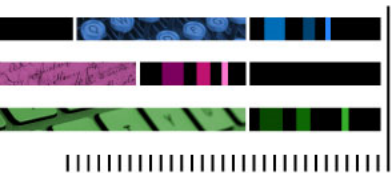
Op donderdag 21 maart heeft het [Kennisnetwerk Informatie en Archief \(KIA\)](#) en het [Leerhuis Informatiehuishouding](#) samen de derde editie van Ontmoet en Leer! georganiseerd: het evenement voor nieuwe i-professionals.

Met een introductie in waarom archiveren meer is dan bewaren van informatie door Erik Saaman van het Nationaal Archief, en een inblik in het vloeiend overbrengen naar het e-depot van het ministerie van Justitie en Veiligheid naar het e-depot van het Nationaal Archief door Emile de Maat. Lotte Wijsman en Linette van 't Hof hebben de deelnemers in een luchtige Afkortingenquiz gestort en zijn er twee workshops verzorgd.

[Kom naar KIA en download hier de presentaties](#)

[En bekijk ook de animatievideo beschikbaar 'archiveren by design'](#)

Kunnen we de levenscyclus van bestandsformaten voorspellen? van bestandsformaten

Op de grijze vrijdagochtend van 22 maart verzamelde een groepje enthousiaste deelnemers zich bij de KB voor de workshop 'Kun we de levenscyclus van bestandsformaten bepalen?'. Gepresenteerd door Sam Alloing van de KB, met case study presentaties door Valentijn Gilissen van DANS en Marin Rappard van het Nationaal Archief, om praktische voorbeelden te kunnen geven van het bestandsformaten-onderzoek waar het om draait in deze workshop.

De deelnemers representeerden heel diverse organisaties, die toch allen tegen dezelfde kwestie aanlopen: het moeten beheren en toegankelijk houden van een grote verscheidenheid aan bestandsformaten. De titel van de workshop had hen daarom aangesproken en ze hoopten dan ook op een antwoord op de vraag. Door iedereen mee te nemen in de werkwijze, van verzamelen van gegevens tot aan het analyseren van de uitkomsten, probeerden we ze dat te geven. Maar: voor een antwoord is data nodig, en juist het verkrijgen van de data over de bestandsformaten die in de systemen voorkomen blijkt een lastig punt voor de meeste deelnemers.

Maar het kán wel, en daarom volgen twee voorbeelden uit de praktijk: analyses door DANS en het NA. Wat deze analyses lieten zien is dat je door het toepassen van de methode nieuwe inzichten voor je organisatie kunt opdoen. Of dat nou het zichtbaar worden van een beleidsverandering is, of dat je de levenscyclus van een bepaalde versie van een bestandsformaat kunt terugzien.

Wat er ons nog rust voor het beter kunnen beantwoorden van de vraag is het analyseren van steeds meer data. Niet alleen per organisatie, maar juist ook op grotere schaal. Ga dus vooral zelf aan de slag met het vergaren en analyseren van je data of lever deze aan! Instructies hiervoor en contact-informatie vind je terug in de presentatie <link naar presentatie [Workshop Thematiendaagse 20240325.pdf]>.

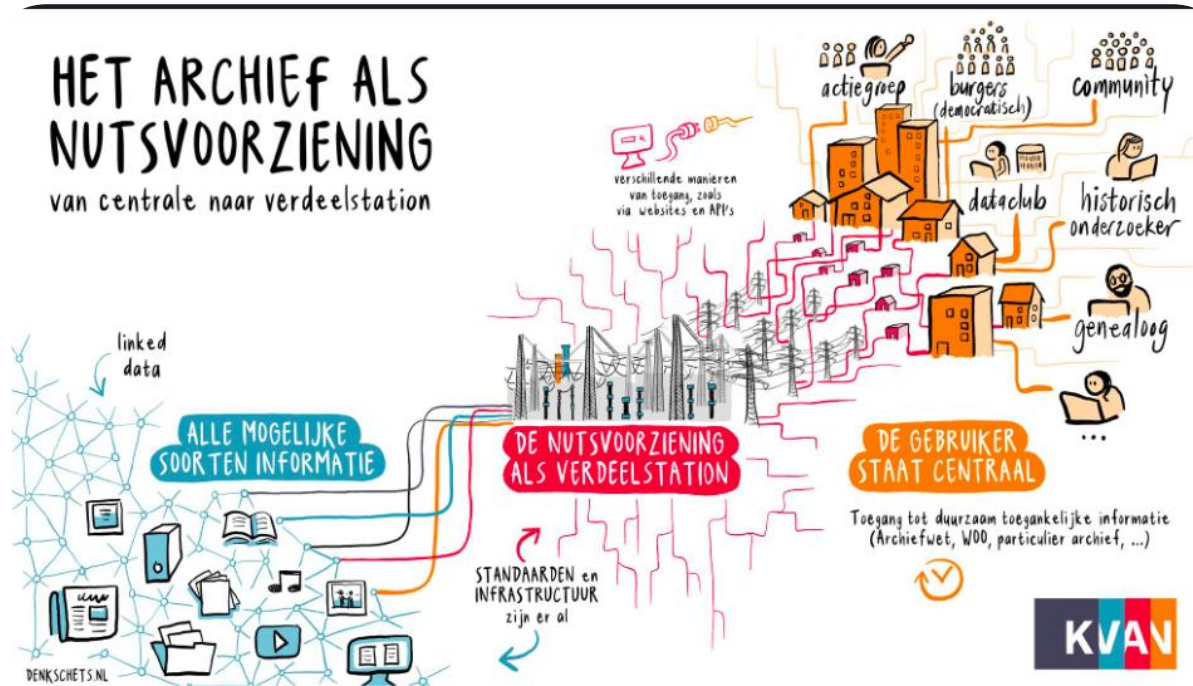
Op KIA is er al veel geblogd over het onderzoek dat aan de workshop vooraf ging. Deze vind je hier:

- **[Blog 1: Introductie](#)**
- **[Blog 2: Het internet als archief, het Bass-model in de praktijk](#)**
- **[Blog 3: Formaten in gebruik bij Beeld en Geluid](#)**
- **[Blog 4: Formaten in gebruik bij DANS](#)**
- **[Blog 5: Applicaties voor verdwijnende bestandsformaten](#)**

Webinar: Het e-depot als Nutsvoorziening

Het is een metafoor voor samenkomen en verdelen van informatie.

Een informatienutsvoorziening die vrije toegang tot informatie biedt, ongeacht de grond van reden van creatie van de informatie.

We moeten ons denken verplaatsen van een centrale voor opslag en beheer naar een beheerstation.

Het is niet een oude wijn in nieuwe zakken, het is een nieuw concept voor een toekomstige rol.

[Lees meer over dit onderwerp en download de presentatie, kom naar KIA!](#)

KIA Thematiendaagse presenteert: Mapping MDTO en PREMIS

In een webinar met ruim 110 aanwezigen zijn de leden van de Kerngroep Duurzame Toegankelijkheid & Common Ground ingegaan op de Mapping van de twee erfgoedstandaarden MDTO en PREMIS.

Er is ingezoomd op de mapping met de metagegevensstandaard voor duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie (MDTO) en die voor digitale preservatie (PREMIS). Hierbij is ingegaan op de Common Ground met o.a. de informatiekundige visie en het scheiden van proces van data, de uitdagingen in werken met standaarden en de uitgangspunten van de mapping.

De opgeleverde producten zijn Mapping MDTO-PREMIS en Mapping PREMIS-MDTO, een introductiedocument en overkoepelend document met uitleg van de mappingkeuzes. Uiteindelijk wordt nog ingegaan op een aantal implementatiescenario's, het doorontwikkelen van de producten en conceptuele vragen die nu voorliggen. Dit traject krijgt zeker nog een vervolg.

[Wil je de presentatie downloaden, Kom dan naar KIA!](#)

Iedereen die iets met preservering doet krijgt vanzelf te maken met het OAIS-model. We snappen de uitgangspunten, maar hoe zorgen we dat deze ook echt worden geïmplementeerd in de organisatie?

Na een korte inleiding met theorie zijn we met elkaar in gesprek gegaan om de inzichten meteen in de praktijk te brengen. Dit was de opzet van de sessie Preserveren en mijn organisatie. Het was een groep enthousiaste deelnemers waarbij veel mensen zich herkenden in het verhaal dat kennis van preservering of het opstellen van beleid niet automatisch leidt tot verandering in de organisatie.

Hoe kunnen we dingen anders organiseren?

“Allereerst door ons bewust te zijn van de boodschap die onze organisatorische gewoontes met zich meebrengen.”

Is een plenaire vergadering de beste vorm voor open dialoog?

Wij dachten van niet en hebben er daarom voor gekozen om met elkaar in gesprek te gaan op basis van Liberating Structures. Voor sommige deelnemers waren de nieuwe vormen even wennen maar al snel werd er druk gepraat over waardes, waar mensen tegenaan lopen en welke oplossingen denkbaar zouden zijn. Van mensen open tegemoet treden tot aansluiten bij bestaande projecten, het idee van buiten de gebaande paden denken werd enthousiast opgepakt!"

[Meer weten? Download de presentatie van deze bijeenkomst op KIA!](#)

Community archiving, een gelijkwaardige samenwerking!

Binnen de archiefsector is er steeds meer aandacht voor het veiligstellen de archieven en verhalen van ondergerepresenteerde groepen in de samenleving. Tijdens deze bijeenkomst vertellen community archivists over hun samenwerking met het Stadsarchief Amsterdam.

Foto: Joy Wanado

Hoe werk je gelijkwaardig samen? Wat is het belang van het archiveringsproces voor community archives? En hoe laat je als archiefinstelling ruimte voor de emotionele waarde van archiefstukken? In een interactieve sessie ga je het gesprek aan met deze community archivists.

[Lees het verslag van deze bijeenkomst op KIA!](#)

Wie van jullie werke
(Reageer met ja)

Webinar OAIS: wat is het en wat kan ik er mee?

In een webinar met als titel 'OAIS: wat is het en wat kan ik er mee?' is op dinsdag 26 maart het 'OAIS reference model' (Open Archival Information System) toegelicht. OAIS is een referentiemodel voor archiefsystemen voor (digitale) informatie. Deze ISO-standaard brengt verantwoordelijkheden, informatiemodellen en functies in kaart voor het duurzaam archiveren en beschikbaar stellen van informatie. Het vormt de maatstaf voor veel e-depots.

Remco van Veenendaal (Preservation officer bij het Nationaal Archief) gaf een toelichting op het theoretisch model, met als tip om te kijken naar [OAIS in vogelvlucht – Leren Preserveren](#) en [Het OAIS-model, een leidraad voor duurzame toegankelijkheid \(zenodo.org\)](#).

Vervolgens gaf **Petra Dreiskämper** (expert digitale duurzaamheid bij het Stadsarchief Amsterdam) een praktische toelichting op het model, op de wijzigingen die onlangs zijn voorgesteld en concrete tips over hoe je er mee aan de slag kan gaan binnen je eigen organisatie.

De presentatie en de powerpoint is terug te kijken op: [OAIS, wat is het en wat kan ik ermee? - KIA \(pleio.nl\)](#)

Tamara van Zwol en Tineke van Heijst van de netwerkgroep Green IT van het Netwerk Digitaal Erfgoed, namen de deelnemers mee in de wondere wereld van data en de impact daarvan op het klimaat. Het belangrijkste is bewustwording dat opslag van data niet iets ontastbaars is, maar dat het een aanzienlijke impact heeft op het klimaat.

Alternatieve opslagtechnieken: science fiction? De groei aan data zorgt ervoor dat we de limieten van de traditionele opslagtechnieken bereiken. Daarom wordt er veel onderzoek gedaan naar opslagtechnieken.

- in synthetisch DNA: alle data van het internet past in een schoenendoos
- in atomen, innovatief maar (nog) erg instabiel
- in glas veelbelovend, het Selica project van Microsoft toevallig vandaag ook groot nieuws op nu.nl.

‘Mindblowing’, ‘glasopslag graag’, ‘bizar’, ‘Marie Kondo voor data’, ‘te duur’, ‘hoe pas je het toe?’ ‘Hoopvol’.

Word lid van de [actieve KIA groep ‘Green IT’](#)
[Lees het verslag en bekijk de presentatie op KIA!](#)

DATA NEVER SLEEPS
VERSIE 10.0

Iedere minuut van de dag in 2022 werden er:

- 231,4 miljoen emails verzonden
- 66.000 foto's op Instagram gedeeld
- 500 uur aan video op YouTube geupload
- 5.9 miljoen zoekacties op Google uitgevoerd

Bron: <https://www.domo.com/data-never-sleeps#>

KIA Thematiendaagse presenteert: podcast gemeente sluit aan op e-depot

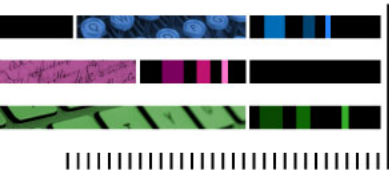
"In de bredere context is een e-depot vooral een duurzame samenwerking tussen verschillende organisaties met verschillende belangen."

VNG Realisatie houdt samen met de gemeente Vlissingen en het Zeeuws Archief een podcast over het aansluiten op een e-depot. Podcasthost Désirée Groeneveld Bloemhof (VNG programmasecretaris Grip op Informatie/Community manager) gaat in gesprek met Frank Bloemsaat (coördinator E-depot van het Zeeuws Archief) en Bjorn Francke (beleidsadviseur DIV van de gemeente Vlissingen) over het e-depot.

Tijdens de podcast staan ze stil bij wat nou precies een e-depot is en specifiek het e-depot van het Zeeuws Archief. Daarnaast komt de samenwerking tussen het Zeeuws Archief en de gemeente Vlissingen op dat gebied uitgebreid aan bod.

[Beluister hier de podcast, kom naar KIA!](#)

Webinar: Digitale archivering – gemeenten slaan handen ineen

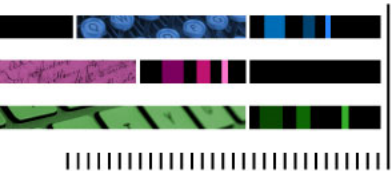
De gemeenten Borger-Odoorn, Coevorden en Emmen slaan de handen ineen op het gebied van digitale archivering. Ze staan immers voor veelal dezelfde uitdagingen. Hoe veranker je de processen van duurzame bewaring en overbrenging en welke expertises heb je hierbij nodig? Marieke Doezé, Fayette Schothuis en Mieke Geugies namen de luisteraars mee in de wereld van de hulpmiddelen van de Digital Preservation Coalition: de DPC-RAM en de DPC-CAT hebben met de BOCE-gemeenten een visie opgesteld om samen te werken en vooral samen te leren.

De gemeenten Borger-Odoorn, Coevorden en Emmen deelden hun ervaringen met de *Rapid Assessment Model en de Competency Audit Toolkit* van de Digital Preservation Coalition. Ongeveer een jaar geleden hebben de gemeenten besloten de mogelijkheden voor samenwerking op het gebied van digitale archivering en preserving te verkennen. Hiervoor zijn drie sessies georganiseerd waarin beide modellen zijn ingevuld en besproken.

Tijdens het webinar zijn de modellen en de bruikbaarheid toegelicht. Daarnaast hebben de gemeenten de output van de modellen besproken. Er werden interessante vragen gesteld over het gebruik van het model, de relatie tot huidige monitoring van archivering en wat de ambities vragen van de organisaties. Op basis van de DPC-modellen hebben de BOCE-gemeenten een visie opgesteld waarin de doelstellingen voor de komende vijf jaar zijn benoemd. De gemeenten willen onder andere trainingen gaan volgen om de kennis bij te spijkeren, een bewaarstrategie opstellen en op termijn gezamenlijk overbrengingstrajecten oppakken.

[Kom naar KIA en bekijk de presentatie en de Q&A!](#)

Livestream Het Geen-depot

“Het Geen-depot een alternatieve strategie voor het versterken van de digitale archieffunctie bij overheden”

Wat is zonder e-depot eigenlijk nog de rol van de archivaris? Hoe waarborgt de gemeente straks het zorgdragerschap? En hoe gaan we om met de overbrenging van particuliere archieven?

Particulieren kun je niet vragen om te ‘bewaren bij de bron’, terwijl bijvoorbeeld grote bedrijfsarchieven soms net zo complex zijn die van overheden. Hoe regelen we de preservering van bestanden in een datalake? Daarin zit immers vooral data.

De conclusie is dat we hier nog lang niet over uitgepraat en uitgedacht zijn. Dus blijf als professionals vooral met elkaar in gesprek, wissel ideeën en bevindingen uit.

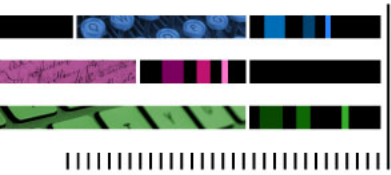
Want we weten nog lang niet zeker hoe we digital born informatie het best op een duurzame manier kunnen bewaren en vooral: toegankelijk houden.

[Kom naar KIA en bekijk de webinar en lees het verslag](#)

Kenniscommunity

Informatie en Archief

De KIA Thematidaagse E-depot, de grenzen vervagen, werd mede mogelijk gemaakt door alle betrokkenen, organisatoren, sprekers en moderators! Veel dank voor jullie inzet. Zij zijn werkzaam bij de volgende organisaties en samenwerkverbanden:

Koninklijke Bibliotheek
Nationaal Archief
Vereniging Nederlandse Gemeenten
Stadsarchief Amsterdam
Netwerk Digitaal Erfgoed
Collectie Overijssel
Het Utrechts Archief
VHIC
RDDI
Regionaal Archief Rivierenland
Regionaal Archief Zuid-Utrecht
Overheids Documentatie (OD)
Het Leerhuis
Zeeuws Archief
Gemeente Borger-Odoorn
Gemeente Coevorden
Gemeente Emmen
Gemeente Vlissingen
Gemeente Zwolle
Gemeente Eindhoven
Universiteit van Amsterdam
El Hizra, centrum voor Arabische kunst en cultuur
Imagine IC
KVAN
DANS
JUSTID
Waterlands Archief
het West-Brabants Archief
Regionaal Archief Tilburg
Team KIA

